

Vojni dolgovi v pretresu - Podatki o francoskem orožju

ROOSEVELT SE V SVOJEM ODGOVORU NA POVABILO K SESTANKU S PREDSEDNIKOM HOOVERJEM, NI PODAL V NIKAKE OBVEZNOSTI. — ZAČASNA REŠITEV VPRAŠANJA VOJNIH DOLGOV JE V ROKAH ŠE SEDANJE VLADE.

Washington, D. C. — Kakor je bilo včeraj poročano, je bodoči predsednik Roosevelt sprejel povabilo Hooverja, da se sestane s njim k pogovoru, na kak način bi se dalo rešiti vprašanje vojnih dolgov. Svoj odgovor, v katerem je sprejel povabilo, pa je Roosevelt tako previdno sestavil, da se z njim ne obvezuje k nikakim odločnim dejanjem. Priporočal je Hooverju, naj se vrši njun sestanek popolnoma neuradno in docela osebno. Na njem da hoče le zvedeti, kako stališče zastopa Hoover glede rešitve tega vprašanja, in da o tem lahko sporoči voditeljem demokratske stranke, s katerimi se sestane tekom tega meseca.

Konferenca med glavama obeh strank se bo vršila bržkone pričetkom prihodnjega tedna. Na njej, kakor je pričakovati, se Roosevelt ne bo podal v nikake obvezne izjave, ampak bo zanj konferenca samo informativnega značaja. To rezervirano obnašanje Roosevelta je razumljivo. Točasno nima on glede vlade še ničesar nikrepiti. Ako bi podzvel kake prenapetosti korake, bi prevzel veliko odgovornost napram svojem kongresu, ki se sestane po 4. marcu. Za vse, kar bo vlada storila do tedaj, je odgovorna še Hooverjeva administracija in stari kongres, ki se še enkrat med tem časom sestane k zasedanju.

Da pa Hoover ne bo storil kakih činov, ki bi jih bila prihodnja administracija prisiljena prevzeti, je Roosevelt priporočal predsedniku, naj se tudi on sestane s demokratskimi voditelji, predno bo nastopil z odločilno potezo, da bo na ta način prihodnja vlada lahko nadaljevala delo, ki ga je začela sedanja vlada v sporazumu z njo.

Ne da se še ugotoviti, kaj bo Hoover storil. Kakor pravijo, ima svoje načrte že določene. Med drugim se domneva, da bo priporočil, naj se sestavi posebna komisija iz članov kongresa, ki naj temeljito prouči celo zadevo, in nato, da se bodo vodili dogovori z vsako prizadeto evropsko državo posebej.

RAKETIRSTVO S PSI

Chicago, Ill. — Neki prefrikanec si je našel nove vrste zasluzek, na račun drugih ljudi sicer, a za njega je vendar lahek in dobičkanosen. Že več časa prihaja na policijo pri tožbe o ukradenih psih, a vse zasledovanje za zlikovcem je ostalo do zdaj brezuspešno. — Tat privabi k sebi pse z neko mešanico mesa, ki je baje tako učinkovita in vabliva, da se ji ne more ustavljati noben pasji nos. Psi slede vabi do avtomobila, v katerem nato za vedno izginejo za lastnika. Je pa tat tudi izbirčen in mu ni vsako ščene dobro. Obiskuje namreč samo okoliše, v katerih imajo pse najdragocenejših pasem, katere nato naprej prodajo.

NEMČIJA KAŽE NA FRANCIJO

Vpliven nemški list prinesel podatke o ogromni vojaški moči sosednje države, Francije.

Zeneva, Švica. — Prihodnji teden se prične zopet zasedanje takozvane razorožitvene konference, ki se je že tolikokrat sešla zadnja leta, a do zdaj še brez vsakih vidnih uspehov. Zda ima, kakor je bilo svoječasno že poročano, Francija sama svoj načrt za razorožitev, ki ga namerava predložiti na tem zasedanju. Kak vtis bo napravila z njim, je nemogoče prerokovati, zlasti še, ako se upošteva zadržanje Nemčije, ki je še vedno nevoljna, da zadnje zasedanje konference ni gladko odobrilo njene zahteve po oboroževanju, marveč je nasprotno uradna Francija objavila, da ima dokaze, da je Nemčija že zdaj težko oborožena.

Nemčija hoče zdaj za ta očitanja Franciji poplačati enako z enakim. Ne sicer uradno, vendar nič manj učinkovito, je ona zdaj povedala, kako stoji Francija s svojim orožjem. To nalogo je prevzel list Kölnische Illustrierte Zeitung, ki ima veliko cirkulacijo v Nemčiji sami, kakor tudi v inozemstvu. Za te svoje podatke je izdal list v torek posebno izdajo.

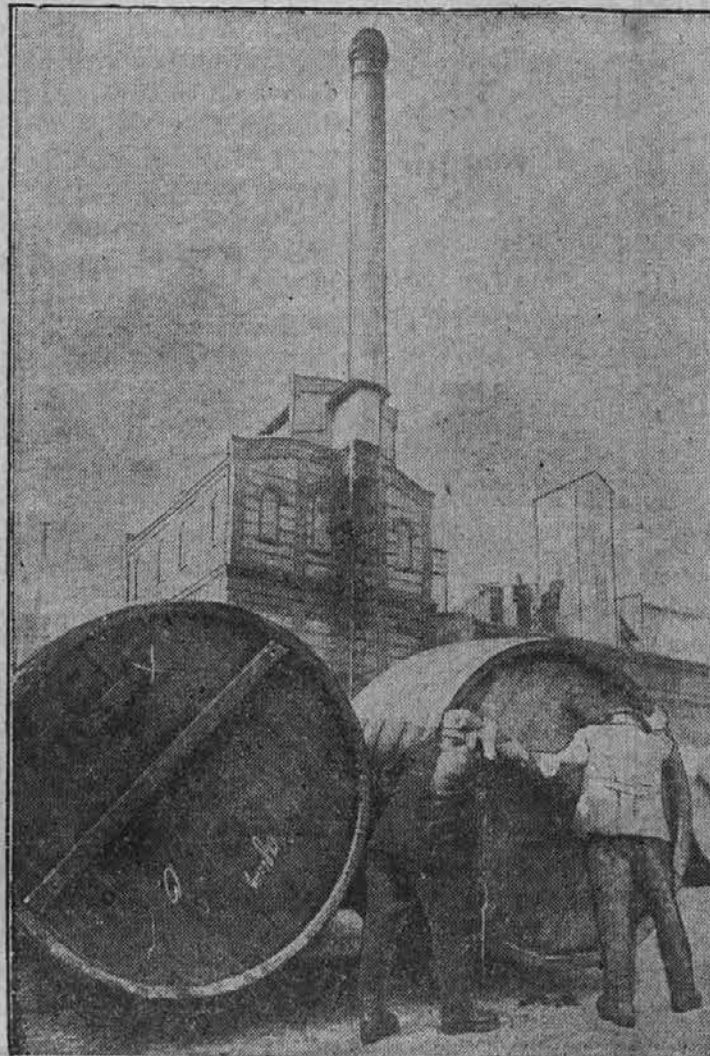
Po ugotovitvah tega lista, je Francija tako oborožena, da s sedanjim svojo vojaško silo in z denarjem, ki ji je zdaj v mirnem času nakazan v proračunu, prične lahko vojno tekom enega tedna popolnoma pripravljena, brez vsakih nadaljnjih nakazil od strani parlamenta. Izdatki za vojaštvo do so namreč v francoskem proračunu izredno mojstersko skriti; niso navedeni v eni sami postavki, marveč so razdeljeni med razne druge izdatke tako, da za resnične izdatke za francosko vojsko ne ve nihče drugi kakor francoska vlada sama. — Francija pa ima tudi agresivne namene. Njena zračna armada je izvežbana tako, da pozna o zemlje daleč v notranjost sosednjih držav. Vojaške vaje francoskih čet v zadnjih letih kažejo izrazito napadalni značaj.

CASOPIS PRED OBOŽBO

Youngstown, Pa. — Pred sodiščem se ima zagovarjati izdajatelj tukajšnjega lista, "Youngstown Telegraph", in sicer pod obdolžbo, da je objavil potvorjena poročila o cirkulaciji lista. Kakor zatrjuje prosekutor, se je list posluževal teh napačnih poročil od leta 1927. Njegov namen pri tem je bil, da si na ta način pridobi več oglasov.

za nižjo ceno ljudem, ki ne izprašujejo dosti, od kod je blagorami.

NEMČIJA SE PRIPRAVLJA

Nemški pivovarji pričakujejo, da se bo v doglednem času povrnila Amerika zopet k svojem pivu, in se vneto pripravljajo, da bodo lahko poslali svoje produkte Amerikancem, ko bo prišlo naročilo. Gornja slika je bila vzeta v eni največjih nemških pivovarn.

SKRBI JAPONSKE

Izenačenje japonskega proračuna težavna stvar.

Tokio, Japonska. — Veliko zaupanje ima Japonska v bodočo ameriško upravo, da bo zavzela napram njej pot prijaznejše politike in je ne bo stalno izživala s svojimi notami, kakor je do zdaj delal to državni tajnik Stimson. Pogovori o nevarnosti vojne so zato na Japonskem začasno ponehali, in pozornost je ljudstvo obrnilo drugi zadevi, namreč proračunu, ki ga bo zaradi velikih izdatkov za vojaštvo skrajno težko izenačiti. A še druga stvar skrbi Japonsko, namreč, kako se bo na sestanku Lige narodov odločilo glede Mandžurije, katero smatra Japonska že za svojo posest.

INSULL MLAJŠI PRED ZASLIŠEVANJEM

Chicago, Ill. — V ponedeljek je bil postavljen pred federalnega sodnika Samuel Insull, ml., da poda svojo izjavo glede poloma enega Insullovih podjetij, Insull Utility Investment, pri katerem je bil Insull predsednik. Podjetje je imelo kapitala četrtil milijona dolarjev.

ZAhteve Filipincev

Manila, Filipini. — V ponedeljek je odpotoval v Zed. države tukajšnji senator B. Aquino, ki ima s seboj tajna navodila za filipinsko delegacijo v Washingtonu. Baje ima s seboj tudi naročilo, da stavi zahtevo brezpogojni neodvisnosti Filipinov, kakor tudi nov predlog za carinsko zvezo z Zed. državami.

ŽRTVE PROHIBICIJE

Nad 11,000 nedolžnih žrtv zaprtih po ječah.

Washington, D. C. — Ako bo preklican 18. amendent k ustavi, bo mogoče polovico federalnih jetnišnic izprazniti. — Kakor namreč podaja justični departament poročila, sedi zdaj v raznih ječah 11,000 moških in žensk zaradi nikakega drugega hudodelstva kakor samo zaradi kršenja prohibicije. Le malo število jih je med njimi, ki so krivi še kakega drugega zločina. Pričakuje se, da bo preklicu 18. amendementa sledilo tudi splošno pomiloščenje za te "zločince".

ZOPET NOV REKORD

Burbank, Cal. — V poletu preko ameriškega kontinenta si je letalec Roscoe Turner pridobil nov rekord, ko je v ponedeljek preletel razdaljo iz New Yorka do tukaj v 12 urah 33 minutah. Kakor izjavlja letalec, je bila povprečna hitrost, s katero je letel, nekaj manj kakor 200 milj na uro. — Do zdaj je imel gori imenovani rekord letalec F. Hawks, ki je napravil 6. avgusta 1930 polet iz New Yorka v Los Angeles v 14 urah 50 minutah.

ANGLIJA VARČUJE

London, Anglija. — Do zdaj ni angleška vlada še ničesar ukrenila glede uradne udeležitve Anglije na svetovni razstavi v Chicagu prihodnje leto. Kakor je izjavil tajnik za prekomorsko trgovino, se v tem oziru zato ni še nič storilo, ker so stroški previsoki in ker je Anglija prisiljena k strogemu varčevanju v javnih izdatkih.

KRIŽEM SVETA

— Rim, Italija. — Pod pokroviteljstvom italijanske kraljeve akademije se je zbralo tukaj število vodilnih intelektualcev iz cele Evrope, da razmotrivajo o odpomoci v sedanjih ekonomskih in socialnih stiskah.

— Oraň, Alžirija. — V ponedeljek je znana angleška letalka Amy Johnson podzvela polet iz Anglije v južno Afriko preko saharске pušave. Semkaj je prispela zvečer istega dne in je tudi takoj nadaljevala s poletom.

— Oviedo, Španija. — Nad 30,000 rudarjev je v španski provinci Húyera stopilo v ponedeljek v stavko, ki so jo odredili sindikalisti. V provinco so bile poslani vojaške čete, da vzdržujejo mir.

— La Paz, Bolivija. — Uradno poročilo bolivijskih vojaških oblasti govori, da je v ponedeljek kroglja iz dolgostrelskega topa iz neke trdnjave v pokrajini Gran Chaco preletela mejo države Paragvaj in ubila 1000 vojakov.

MNOŽICE IZZVIŽGALE PAPAN

Dresden, Nemčija. — Živahne demonstracije je izzval v tukajšnjem mestu nemški kancler von Papen, ko je v ponedeljek obiskal saško vlado. Množice ljudstva so se zbrale na ulicah, ki so z žvižganjem in kriki "Doli z njim!" sprejele kanclerja. Med tem, ko je Papen vodil prijateljski pogovor z vlado v vladnem poslopju, so ga zunaj na cesti čakale množice, ki so ponovno pričele s hrupom, ko se je pokazal. Policija je imela dosti dela, da je s svojimi palicami delala pot kanclerjevemu avtomobilu.

NAROČNIKOM V CLEVELANDU

sporočamo, da lahko dobijo Blasnikovo in Družinsko Pratično za leto 1933, kakor tudi Mohorjeve knjige za leto 1933 pri našem zastopniku Mr. Lawrence Leskovecu. Pokličite ga ali se pa zglasite pri njem.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Mohorjeve knjige

za leto 1933

so dospele.

Družba sv. Mohorja je izdala za leto 1933 sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1933.
2. Slov. večernice, 85. zv.
3. Zgodovina slov. naroda
4. Pravljičje in povesti.
5. Življenje svetnikov, 8. zvezek.
6. Kokošjereja.

Knjige so zelo zanimive in jih vsem toplo priporočamo. Stanejo s poštnino vred

\$1.25

KNJIGARNA
AMERIKANSKI SLOVENE
1849 West 22nd St.,
Chicago, Ill.

Iz Jugoslavije.

BLIZU KAMNIKA SO ZALOTILI NEPOSTAVNO KOVALNICO "SREBRNIKOV"; OROŽNIKI SO RAZPEČEVALJE PRIJELI. — NEZGODE IN POŠKODBE PO DOLENJSKEM. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE

Ponarejevalec denarja

Zadnje čase, tako poročajo iz Kamnika, so se pojavili v Ljubljani, ljubljanski okolici in ponekod na Štajerskem ponarejeni novi kovanci po 10 in 20 dinarjev. Najpogostejše so se taki falzifikati pojavljali v Kamniku, kar je dalo slutiti policiji in orožnikom, da se mora ta privatna kovalnica "srebrnikov", v katerih pa ni srebra, nahajati v bližini Kamnika, če morda ne celo v samem mestu. V Kamniku so orožniki prijeli neko žensko, ki je hotela spraviti take ponarejene novce v promet s tem, da je nakupovala razne stvari. V nekaterih slučajih se ji je to posrečilo, drugod pa so ponarejeni denar spoznali. Orožniki so poizvedovali okoli in tako so v Radomljah izvedeli, da je tja prišel neki Moravčan in pripovedoval, da delajo ponarejen denar neke blizu Moravč. Trdil je, da je videl pri posestniku v Stegne pri Moravčah ponarejen denar in da mu je Zore pokazal celo pest takega denarja in se izrazil, ko je pokazal ponarejen novce: "Tak denar dela naš Ivan." — Orožniki so še dalje zvedeli, da je isti Zore prišel h kovaču Vincencu Burji v Sela pri Moravčah in ga prosil, naj mu napravi primerne klešče, da bo delal denar. Burja pa ni hotel o tem nič slišati. Ker je pa Zore večkrat v kovačnici pri Burji kaj popravljal in je Burja večkrat bil z doma, je sam nemoten, kakor dalje poročajo, delal poskuse, kako bi pričel delati denar. Nekoliko se mu je posrečilo, da je napravil modele iz usnja in začel izdelovati denar. Ko so ga zaslili, je seveda vse tajil, da on tega ni delal, ampak je zvalil krivdo na kovača Burjo. Burja je pa spet trdil, da ga je Zore nagovarjal, da pričneta z izdelovanjem ponarejenega denarja, kar mu je odsvetoval. — Burja, tako poročajo, je pošten obrtnik, boječe narave in je verjetno, da se s tem ni pečal. Nasprotno je pa Zore precej pogumen dečko in je bil že večkrat predkaznovan. — Bil je aretiran in poleg njega še par razpečevalcev tega denarja.

Nesreča

V delavnici trdnice Spektrum v Šiški pri Ljubljani se je zelo nevarno poškodoval 38letni brusarček stekla, ko mu je pri delu padla na roko težka šipa in mu prerezala žile.

Nevarna krava

V Marijagradcu pri Laškem je neka krava podrla na tla 64-letno prevzitarico Marijo Čepušev in ji zlomila levo nogo v kolenu.

Če se kolesarji srečajo

Na klancu med Mariborom in Kamnico sta se srečala dva kolesarja in tako udarila skupaj, da se je posestnik France Vračko pri padcu tako ranil, da je moral v bolnico. Razbito ima spodnjo čeljust, levi uhlj pa popolnoma odtrgan.

Nesreča

Pri D. M. v Polju je udaril konj podkovskega kovača Iv. Tometa. Iz Vevč s tako silo v obraz, da je mož nezavesten padel po tleh.

Pozno jesensko cvetje

Bled, v drugi polovici oktobra. — Janez Skoklič, posestnik na Selu pri Bledu poroča, da na njegovem sadnem vrtu cveto nekatera jabolčna drevesa kakor spomladi. — Nenavaden jesenski dogodek.

Grozna smrt

V vasi Grbavici v Bosni je žena posestnika, Stana Savičeva, že več let bolehal zaradi božjasti. Ko je nedavno bila sama doma in je kuhala kosilo za moža, ki je bil na polju, jo je bolezen napadla, da je revica padla na ogenj in pričela goreti. Od njene obleke se je užgala poleg stoječa zibelka, ki je zgorela z otrokom vred. Prihiteli sosedje so nezavestno ženo potegnili iz ognja in jo spravili v bolnico, kjer je v mukah izdihnila.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izda se vsak dan razen nedelj, pono-
deljov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR! Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredni-
štvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je
čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Koliko dolgujejo?

V zadnji srednjeevropski prilogi "Prager Tagblatt" na-
vaja dr. Ludvik Pazderka podatke o inozemskih dolgovi-
h. Iz teh podatkov je razvidno, da ima največji
inozemski dolg Rumunija s 5,266 milijonov švicarskih frankov,
vendar je obremenitev na enega prebivalca v Rumuniji manjša
kot v Avstriji, Grčiji in Madjarski. Skupna vsota dolgov je
znajala v milijonih švicarskih frankov (podatki so razen za
Jugoslavijo navedeni za dolgoročne in kratkoročne dolgove
javnega značaja ter zasebnikov): Rumunija 5,266, Madjarska
3,774, Avstrija 2,423, Grčija 2,418, Češkoslovaška 2,037, Polj-
ska 1,457 in Bolgarija 670, Jugoslavija 3,269. Drugačen pa je
vrstni red, če vzamemo dolgove z ozirom na enega prebivalca:
Madjarska 432 švicarskih frankov, Grčija 378, Avstrija 361,
Rumunija 292, Poljska 139, Češkoslovaška 138 in Bolgarija
121, Jugoslavija 28 (brez privatnih dolgov).

V prejšnjih časih so tvorili izdatki za obrestovanje in od-
plačilo dolgov le majhen del izvoza, kajti zunanja trgovina se
je razvijala ugodno. Sedaj pa zunanja trgovina vedno bolj
pada, dočim je breme dolgov ostalo nespremenjeno. Naslednji
podatki kažejo, kako težko je vzhodnim državam plačevati
anuitete državnih in zasebnih posojil. Če vzamemo za podla-
go izvoz l. 1931, je tedaj potrebno za javne in zasebne inozem-
ske dolgove porabiti: Grčiji 49 odstotkov vsega izvoza, nadalje
Madjarski 48 odst., Rumuniji 31 odst., Poljski 24 odst., Av-
striji 22 odst., Bolgariji 15 odst. in Češkoslovaški 4 odstotke.
Za Jugoslavijo pa tvorijo samo izdatki za državne dolgove 27
odstotkov vsega izvoza.

Zato je na razpolago dvojna pot: ali povečati izvoz v in-
dustrijske države ali pa zmanjšati breme javnih in zasebnih
dolgov. Naloga konference v Stresu je bila, poskusiti dvig cen
žita. Toda konkretno je prišlo le do predloga ustanovitve po-
sebnega žitnega valorizacijskega fonda.

Iz tega mora biti torej jasno vsakemu, da dokler bodo sve-
tovalne finance stale na taki bazi, kriza ne bo še končana tako
hitro.

Mussolinijeve fantazije

O Mussoliniju bi lahko rekli, da je podoben petelinu, ki
srborito hodi po gnojnem kupu, kikirika in zabavlja ter vse
druge sosedne peteline na korajžo kliče. Kadar vse drugo u-
tihne, ko poleže glas raznih konferenc itd., pa se oglasi Benito
Mussolini in zakikirika v svet. Tako je ta laški petelin zaki-
kirikal dne 25. oktobra v Milanu. V svojem govoru je dejal:
"V desetih letih bo vsa Evropa fašistična ali pa fašizira-
na, ker se prepad sedanje civilizacije ne more drugače premo-
stiti kakor z naukom in modrostjo Rima. Morda bo potrebnih
še trideset let, da se duša narodov utrdi in potem bomo s krvjo
pridobljene uspehe izročili svoji mladini, da se bori za boljše
bodočnost naroda..."

Mussolini pozablja, da je današnjih razmer kriv gospo-
darski sistem. Italijanski fašizem sistema ni odpravil, marveč
ga sankcioniral in izkončani del človeštva spravil še bolj v
edvisnost in pod nadzorstvo državne uprave. Mussolini torej
ne zdravi rane, marveč jo še razglablja, zato njegov fašizem

ne more imeti trajnega kulturnega in še manj socialnega po-
mena. Fašizem je bil v Italiji mogoč, ker je italijanski narod
siromašen in lahkovoren.

JUGOSLOVANSKI NASTOP

Chicago, Ill.

Jugoslovani zelo napredujejo
v svojih organizacijah, tako po-
roča predsednik Mr. B. T. Mar-
tinovič, ki načeljuje Jugoslov.
podporni organizaciji (Jugo-
slav Relief Organization), pod
katere zaščito prirede Jugoslov-
vani narodni karneval, ki bo ob-
stojal iz veselice in velikega
dobrodelnega plesa, katerega
se bo udeležilo na stotine jugo-
slovanskih deklet v svojih pe-
strih narodnih nošah. Tako bo-
do na tem balu v svoji narodni
noši Srbinke, Hrvatice, Slove-
ne in Crnogorke, ki bodo med
drugimi plesali tudi tako
tradicionalen ples "kolo". Vse-
to se bo vršilo v nedeljo, 27.
novembra zvečer v La Salle ho-
telu v Chicagu.

Občudovan jugoslov. glasbe-
nik in voditelj Aleksander Sa-
vine, ki je večkrat vodil simfo-
ničen in filharmoničen orkester
v Londonu, Genovi, Zagrebu in
Pragi in mednarodno veliko fe-
stivalno oporo v Zurichu, v Švi-
ci, bo vodil tudi sedanji pro-
gram te velike jugoslovanske
proslave. Profesor Savine sedaj
pripravlja krasno najnovejšo
svoje delo, oporo v treh dela-
njih, katero bo potem oddal
mladim ameriškim umetnikom,
da jo izvajajo na omenjenem
narodnem karnevalu.

Nekoliko teh, ki bodo delo-
vali na tem dobrodelnem pro-
gramu, so: Ivan Barič, Kathryn
Brayak, Andrew Cosme, Ljubi-
ca Koenig, George Marchan,
Dorothy Schubert, Joseph Si-
pusic, Glorie Strmic in Mildred
Zuanic.

Zastopnice te velike zadeve
so najpopularnejše in najbolj
delavne jugoslovanske žene v
Chicagu in jih bo do ostale, ki
jih je tudi lepo število, prav ra-
de podpirale in se za vsa stvar
tudi zelo zanimajo. Nekatere
teh žensk, ki so žrtvovali svoj
čas in za to dobrodelno stvar
veliko pomagale za omenjeni
narodni karneval pod vodstvom
voditeljice Mrs. Anthony Bian-
kini, so sledeče: Mrs. Milica
Stanizan, Mrs. Goldie Roma-
nomska, Mrs. Peter Penovich,
Mrs. Mary Schubert, Mrs. John
David Brein, Mrs. Ely Pochu-
cha, Mrs. Paul Leoni, Mrs. R. J.
Lazarevich, Mrs. Zlata Mitro-
vich, Mrs. Ivka Ilich, Mrs. So-
fija Price, Mrs. Iose Palan-
dech, Mrs. S. G. Tuponich, Mrs.
Steve Rasul, Mrs. Robert Vuky,
Mrs. Mary Breich, Mrs. Daniel
Vucetich, Mrs. Violet Radon,
Mrs. Leo Jurjovec, Mrs. Frank
Vidmar, Mrs. John Kosmach,
Mrs. Andrew Cieblinski, Mrs.
Anton Tomazin, Mrs. John Je-
rich, Mrs. Anton Wencel, Mrs.

Joseph Kurkman, Mrs. Joseph
Fajfer, Mrs. Frank Banich Jr.,
Mrs. John Mohar Jr., Mrs.
Louis Skala, Mrs. Frank Bicek,
Mrs. Louis Zefran, Mrs. John
Gottlieb in še več drugih.

NOVICE Z ELY

Ely, Minn.

Danes, ko to pišem, je naš č.
g. župnik Rev. Father Mihelčič
poročil v cerkvi sv. Antona
mlad par. Zenin je Joseph
Klun, ki je sin našega trgovca
Jožeta Kluna, nevesta je pa
Katarina Grahek, starejša
hčerka Jakoba in Katar. Gra-
hek. — Novoporočencema že-
limo v novem stanu vso srečo
in zadovoljnost.

Pretečni teden je bil poka-
pan veteran svetovne vojne Pe-
ter Sterk, rojen leta 1895 v
Ely, Minn., sin Mihaela in Ma-
ry Sterk, ki stanujejo v Zenit
naselbinu. V vojni si je bil na-
kopal kal bolezni, ki ga je po-
lagoma spravila v hladni grob.
Pogreb se je vršil iz hiše žalo-
sti v cerkev sv. Antona, kjer je
služil sv. mašo zadušnico Rev.
Father Mihelčič ob navzočnos-
ti pomožnega župnika Rev.
Mihaela Hays in Rev. Jeršeta,
župnika iz Towerja. Pogreb se
je vršil po vojaških obredih.

Frank Lozar.

JUGOSLOVANSKA ŽENA

KLIČE

Chicago, Ill.

Čas kaj hitro beži, a zlo po-
staja vedno večje in beda se z
dneva v dan veča. Približuje se
mrzla zima, zima stradanja,
kakršnih ne pomnijo naši naj-
starejši naseljenci v tej deželi.
— V trpljenju si pa moramo,
kolikor nam je največ mogoče,
pomagati. Težko in za enkrat
nemogoče je vsem sirotam otre-
ti solze, toliko jih je. Nekaj pa
vendar lahko vsak stori v ta na-
men in ne za to veže tudi naša
dolžnost, da po svojih močeh
pomagamo in tako pokažemo
razumevanje za bedo, ki je za-
dela tudi toliko naših rojakov.

Delati je treba, kadar je čas,
in napraviti kolikor nam je naj-
več mogoče, zlasti podvzeti po-
trebne korake pri mestni upra-
vi, da oni naši rojaki, ki so v
potrebi, dobijo pomoč tudi od
ameriških političnih organizaci-
cij, da one kot take dajo našim
možem delo brez ozira na
stranko ali mišljenje.

Sedaj je ura, da se pravi ro-
doljublji pokažejo, da se pokaže-
jo z delom, kajti pravi prija-
telj in rodoljub se spozna v silo,
a vsak oni, ki cepi in razdvaja
naš narod, je sovražnik svojega
naroda in pri tem sovražnik sa-
meга sebe.

Jugoslov. Centr. Organizaci-
ja in Jugoslovanska Žena v Chi-

cagi sta si izbrali dan jugoslov.
ujedinjenja za svoj praznik, da
ga proslave na dostojen in ro-
doljubljen način skupno z brat-
skimi društvi in celotnim jugo-
slovanskim narodom. Ta dan
bo nedelja, 11. decembra letos,
v Sokol Haviček Tyrš dvorani,
2619 S. Lawndale Ave. Čisti do-
biček te proslave se bo razde-
lil najpotrebnejšim našim jugo-
slovanskim družinam za pri-
hodnje božične praznike preko
organizacije Jugoslovanska Že-
na. V posameznih distriktih
(okrajih) bo Jugoslovanska
Žena priredila v tem namenu
božično drevesce in članice bo-
do razdelile košarice z jedili
med najbolj potrebne družine
Jugoslovancev v domačem okra-
ju. — Zato pa bratje in sestre,
na delo! Združimo vse svoje si-
le v ložnosti in navdušenju,
da bo proslava Ujedinjenja tem
bolj svečana in nam čim lepše
uspela, ker zapomnite si, čim
več bo zanimanja in skupnega
delovanja na naš praznik, 11.
decembra, v toliko večji meri
bomo lahko pomagali potreb-
nim in bednim, ki so pomoči
prav zares potrebni, saj so si-
rote naše krvi, našega jezika.
Obenem bomo pa tudi pokazali
svojo plemenitost, da na tak
plemeniti način manifestiramo
svoje edinstvo, namreč v ljud-
bezni in skupni želji čim več
pomagati svojem rojaku v po-
trebi.

Izreco so pozvani vsi okraji
(distrikti) J.C.O. in Jugoslo-
vanska Žena, da izvedejo ener-
gično agitacijo, da bo uspeh te-
ga plemenitega rodoljubnega
dela čim popolnejši. Predvsem
je torej treba, da pri tem delu
prednjačijo članice Jugoslov-
anske Žene, katere tem potom
pozivljam in prosim, da skliče-
jo v svojih okrajih čimprej se-
stank v ta namen, da se tako
složno pripravijo za to težko,
a častno delo. — Žena, kot
nekežji spol, je že od nekdaj
takorekto odbrana, da veliko
pomaga v potrebah, ker ima
nežno srce in zato več smisla
za sirote, tako torej lahko veli-
ko koristi, zlasti sedaj v teh ta-
ko težkih časih. Sedaj ji bo
najbolj dana prilika, da lahko
veliko koristi svojemu narodu
zlasti s složnim, organiziranim
nastopom, kar naj bi bilo vsaki
Jugoslovanki v ponos, da je
članica Jugoslovanske Žene. —
Kadar torej pride že zgoraj o-
menjeni dan, hoče vsaka izmed
nas z materinsko ljubeznijo in
zadovoljstvom v duši vršiti sa-
maritansko delo do svojega
bližnjega potom milodarov pri
božičnem drevesu.

Ob tej priliki prosim tudi vse
brate Jugoslovane, da gredo
pri takem delu vsikdar ženam
na roko, da jim pomagajo, ka-
dar potrebujejo njihove pomo-
či, v gotovih stvarih pa, če je
potrebno, svetujejo. Le z zdru-
ženimi močmi bo naše delo ob-
rodilo stoteren sad. — Vsi oni,
ki se na prijazni poziv odzove-
jo, svesti si, da vršijo s tem
svoje dolžnosti, se bodo v ne-
deljo, 11. decembra, na dan
proslave Ujedinjenja v Sokol

Haviček Tyrš dvorani, čutili
zelo zadovoljne.

Za Jugoslovanska Ženo:
Anna Dilich, gl. predsednica.

—
ZAHVALA

Milwaukee, Wis.

V prvi vrsti se želim iz srca
zahvaliti vsem mojim prijate-
ljem in bralcem tega lista, ki
so v tako velikem številu po-
slali zahvalna pisma in vredne
pripombe na radio postajo
WTMJ v Milwaukee takoj po
mojem programu, katerega
sem na omenjeni postaji izva-
ljal. Vsa različna pisma in po-
hvale, ki so prišle iz Chicage,
Milwaukee in drugih mest, so
bile zelo bodrilne. Moje strem-
ljenje in moja največja želja
od sedaj naprej bo ta, da bom
porabil vse svoje moči za naše
slovensko ljudstvo in moja naj-
večja želja je, da s tem vzbu-
dim pozornost drugih narodov
na naš mali slovenski narod.

Želim se tudi zahvaliti listu

Amer. Slovencev za njegovo po-
moč, ko me je podprl s tem, da
je objavil moj nastop na radio
postaji WTMJ v Milwaukee in
me na ta način predstavil slo-
venski javnosti, ki se je pozne-
je tako lepo izrazila o mojem
nastopu, kakor sem že zgoraj
omenil. Upam tudi, da bo Am.
Slovencev tudi za naprej enako
stori.

Moje najlepše zahvale vsem.

Ludwig J. Skala.

—
SOLSKA PRIREDITEV V SRE-
BOVCANU

Sheboygan, Wis.

V nedeljo, dne 20. novem-
bra, priredi solska mladina
predstavo v cerkveni dvorani
ob pol 8. zvečer. Otroci se prid-
no uče in upajo, da bodo us-
stregli cenjenim gostom. Na
programu imajo sledeče:

1. in 2. razred: Indijanci in
Indijanke. Indijanski ples in
pesmi. Tako bojevitosti bodo s se-
kiricami, da vas bo kar strah.

3. in 4. razred bo imel igri-
co in pesmice.

5. razred bo proizvajal Or-
lovsko himno s telovadnimi
vajami in rajanjem.

6. in 7. razred bo pokazal
svoje talente v "Gospodinski
šoli".

8. razred bo nastopil v igri:
Carobna palica. Če hočete ve-
deti, kaj vse napravi taka pali-
ca, pridite pogledat.

Navadno so naše otroške pri-
reditve dobro obiskane. Vsa
ljubi nedolžno mladino. Otroci
se pa tudi boljše počutijo, ko
vidijo starše in prijatelje v
dvorani. Z igrami vzdržujemo
slovensko pri naši župniji —
brez slovenskih predstav bi bi-
la slovensčina velika reva v A-
meriki. Če bi pa udeležba ne
bila dovoljna, je razumljivo, da

bi otrokom upadel pogum. —
Druga, nič manj važna stvar
je, da se s tem pomaga šoli, da
ne bo cerkev preveč trpela, ki
že itak zelo težko izhaja v teh
časih. Torej prosimo, ko pride-
jo naši mali do vas s tiki, ne
odrecite jim — ako vam je le
mogoče. Vstopnina 35c.

Rev. James Cherne.

—
PISMO IZ DOMOVINE.

Zaloviče, Dolenjsko, Jugosl.

Terezija Kruc, roj. Kos, je
žela krmo za živino na njivi,
posajeni s krompirjem. Pa jo
je med delom nekaj picilo, a
ker ni bilo na njivi videti nobe-
ne nevarne golazni razun ne-
kaj pajkov, in ker je bila rana
komaj toliko vidna, kakor bi
bila od prav drobne šivanke, se
za to rano, kljub temu, da jo je
nekoliko pekla, ni posebno bri-
gala. Dva dni po tem piku je
še kopala krompir na njivi in
opravljala vsa gospodinska
dela. Tako se je strup nevede
širil po njenem telesu. Zdrav-
niško pomoč je poiskala šele po
enem tednu časa in tako odšla v
novomeško bolnico. G. primarij
in usmiljene sestre, ki strežejo
v bolnici, so se trudili in vse
poskusili, da ji otmajo življe-
nje, a je bilo vse brezuspešno.
Neznani strup se je bil v njeno
kri že preveč razlezel in vsaka
pomoč je bila izključena. Tako
je revica umrla 23. septembra
ob tričetrt na 8. zvečer. Njeno
truplo je bilo prepeljano na
pokopališče v Šmarjeto in tam
pokopano 25. septembra, kjer
čaka večnega vstajenja. Vdana
v božjo voljo je prešla posled-
nje sv. zakramente in tako
spravljena odšla v večnost. Po-
greba se je udeležilo veliko
ljudstva. — Pokojna je zapu-
stila štiri otroke, izmed katerih
je bila najmlajša hčerka stara
še 11 tednov in je še uživala
materino mleko, katero je pa
bilo že zastupljeno. Zato je pa
bilo tudi ta otrok umrl in sicer
16 dni po njeni smrti. Pokojna
je bila doma iz znane Kosove
hiše iz Zalovič, župnija Šmar-
jeta na Dolenjskem in bila po-
ročena na Selih v isti župniji.
Pokojna zapušta tudi sestro
Pepco, ki je nekje v Ameriki,
in več drugih znancev. N. K.

BLAZNIKOVE

Pratike

ZA LETO 1933

smo prejeli te dni in jih že
razpošiljamo. Pratika stane

20c

s poštino vred.

Razpečevalcem, ki jih na-
roče najmanj en ducat, dobi-
jo poseben popust.

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 W. 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(75)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Bežiči Werper je bil na seboj kril ravnar-
nega Araba Ahmed Zeka, ki je kričal nad njim:
stoj! Toda Werper je dobro vedel kaj ga čaka,
zato je svojega konja vbadal in priganjal na vso
moč, da bi utekel razroženi Arabu. Kakih
dvesto jardov daleč v džungli je ležala po tleh
velika suha veja. Sicer bi jo bil konj lahko pre-
skočil, toda konj je bil od dolge ječe iz seveda
hudo izmučen. Ko se je spotalnil ob vejo se je
konj zavil po tleh in obležal.

Werper se je zakotalil preko konja. Hitro se
je pobral, toda vse zastonj, žival se ni dvignila
več. Zdal je bilo treba misliti na hitro obram-
bo, ker Arab se je v divjem diru hitro bližal.
Hitro je Werper pobral karabinko, ki jo je imel
privezan na sedlu, se vlegel za konja in začel
streljati na bližajočega se Ahmed Zeka. Wer-
per je bil dober strellec in je kmalu pogodil Ze-
kovega konja, ki se je zvalil na tla. Werper pa
je čakal, da zdaj dobi cilj na Ahmeda samega...

Stari Zek na ni bil bežast, ampak tudi od silne
zvit in prekan. Takoj je previdel v kakšni poziciji
je Werper in se je on vrgel v enako pozicijo
obrambe na svoji strani. Ležala sta vsak za
svojim konjem in streljala eden na drugega ter
preklinjala eden drugega. To streljanje in kri-
čanje med njima je začel v džungli Tar-
zan. Hitro je bil na visokih drevesih in od tam
opazoval dvojbo, ki je divjal med omenjenima
lepuvoma, na katere oba je imel piko.

Tarzan se je še bolj približal kraju, kjer se
je vršil boj. Bil je sprten plazilec in po drevesu
je kralj in skrivaj, da ga ni bilo mogoče od-
kriti. Prav blizu postrežila je dospel, da je gle-
dal skoro doli na nju, ko sta streljala na eden
drugega in vpija. Videl je, da se obema pohaja
strelivo in da komur bo najdalj ostalo strelivo,
da dotični bo zmagovalac. Videl je, kako je
Werper gledal na okrog, kot bi hotel iskati
kraj, kamor naj bi bežal.

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg vašega imena številka
"11-32", je to znamenje, da se je vam
iztekla naročnina. Pri pošiljanju na-
ročnine se poslužite spodnjega kupo-
na. Obnovite naročnino čimprej, ker
izdajanje lista je v zvezi z velikimi
stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priročeno vam pošiljam svoto \$_____ za obno-
vitev moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime _____

Naslov _____

Mesto _____

Iz življenja in sveta.

IZUMITELJ PLINSKE MASKE

Lorenski kirurg in zrakoplovec Jean Francois de Rozier je bil prvi, ki je izumil masko zoper strupene pline.

Rozier se je bavil zelo vneto s fizikalnimi in kemičnimi deli in je bil tudi prvi ki se je z balonom lastne konstrukcije 2. novembra 1783 dvignil v zrak. Dve leti pozneje se je na drugem zračnem potovanju smrtno ponesrečil. Kratko pred tem usodnim poletom je predložil pariški Akademiji znanosti pripravo, ki jo je imenoval respirator in s katero bi bile mogoče stopati in delati v prostorih napolnjenih s strupenimi plini. Iz priloženega opisa je razvidno, da je bil ta respirator majhna pločevinasta škatla, ki jo je nosilec imel na hrbtu in je bila napolnjena s čistim zrakom. Iz tega rezervoarja je vodila cev iz gumirane svile do nosa in medena zavojica v notranjosti ji je dajala trdno obliko. Nosilec je vdihaval zrak iz rezervoarja skozi nos, izdihaval pa je prosto skozi usta. Rozier je to pripravo, predhodnico plinske maske, sam preizkusil v jamah in vodnjakih, ki so imeli zastrupljeno ozračje.

ZVENEČI MRAZ

Miss Mary Waller, lektorica za naravoslovne vede na londonski ženski medicinski šoli, si je kupila nekega dne pri nekem sladoledarju kos sadnega ledu in je opazila, da je zvonec sladoledarjevega kolesa pričel vsakokrat zvoniti, če se ga je moč dotaknil s koscem ledu. Ta pojav ji je dal pobudo za poskuse v laboratoriju in tu je dosegla, da prične kos zledenelega ogljikovega dioksida, iz katerega sestoji v glavnem sadni led, vedno zveneti, če se ga dotakne s kakšnim kovinskim predmetom. Zvok je večasih prijeten, včasih neprijeten, podoben otrokovemu ječanju ali zvoku kontrabasa ali kristalno čist itd., kakršna je pač kovačina. Ta pojav razlaga znanstvenica s tem, da nastajajo energije, ki povzročajo te zvočne valove, ob dotiku ledenega kosa s toplejšo kovino. Temperatura zmrznjenega ogljikovega dioksida je znašala minus 80 stop. Celzija. Najprimernejše kovine za povzročanje zvočkov so jeklo, med in srebro.

SKRITE DRAGOCENOSTI

Pred kratkim so v Leningradu odkrili v kleti nekdanjega sladkornega kralja Bobrinske-

ga zaklad: dragocene slike, zlato, srebro in bisere. To skrivnost je iskal neki delavec, ki je bil svojočasno pri zakopavanju zaklada. — Takoj za tem pa so odkrili v nekem sanatoriju, nekdanji carjevi letni palači no Krimu, na zanimiv način dragoceno nakitje. Bolnik se je naslonil na kip, ki je padel in se zdrobil. V glavi pa so bila skrita nakitja bajne vrednosti. — Veliki nekdanji ruski industrijalec, ki trenutno živi kot ruski emigrant bedno življene v Berlinu, pripoveduje, da je premmogo steklenic napolnil z bankovci po petsto rubljev in z dragocenim nakitjem, pa jih na razna mesta po svojem obširnem posestvu zakopal. A danes se več ne spominja, kje so ta mesta. Rubelski bankovci so seveda izgubili svojo vrednost, vendar bi se najditelj steklenic z nakitjem tudi danes močno zveselil, saj se bleste v nakitju dragi kamni velikanske vrednosti. — Med revolucijo se je premnogim ruskim aristokratom posrečilo skriti svoje dragocenosti. Uporabljali so namreč kar na debelo sledeči trik, ki je agente čke zvodil na napačno pot: med hišni preiskavami so zmetali vsa nakitja v vodo, ki je bila s črnolom počrnjena. Po preiskavah pa so seveda poskrbeli za druga skrivališča, prečestokrat železniške nasipe. — Ker so si mnogi bogati med revolucijo komaj golo življenje rešili, svojo velika imetja pa v zemljo zakopali ali poskrili v posebne predmete, so pač razumljivo ta bogata odkritja, ki bodo morda še stoletja pričala najditeljem o nekdanji carski matjaski.

ANEKDOTA

Za časa kralja Luja Filipa je prišel v Pariz neki prosilec, da počke mogočnega ministra, ki ga je govorica označevala za brezvestnega in podkupljivega. Prosilec se je najprvo prepričal, da je sam z ministrom, nato je dejal s skrivnostnim glasom:

Gospod minister, tukaj sva sama. Evo vam 10.000 frankov, nihče ne bo o tem zvedel.

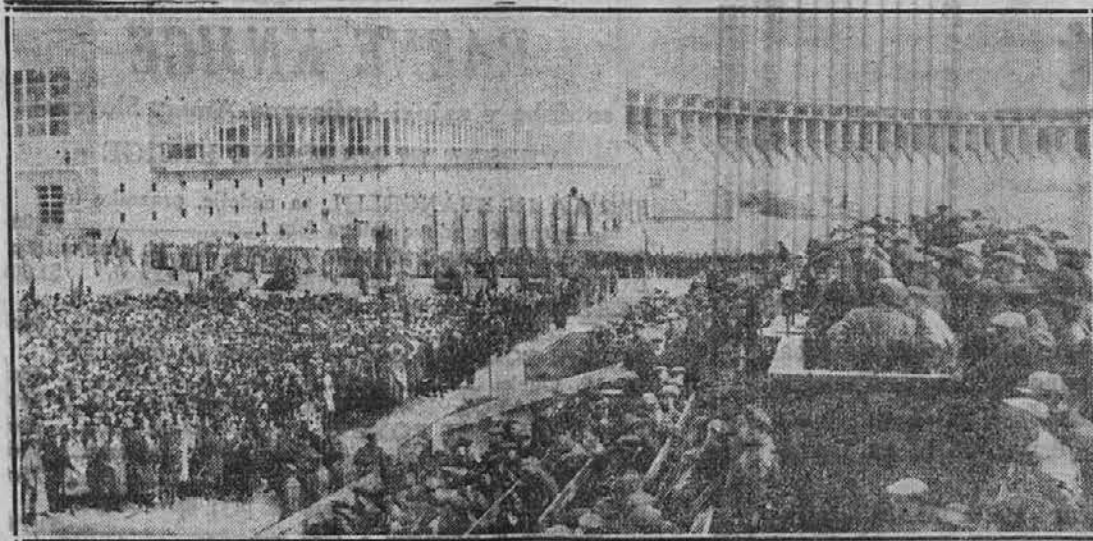
Minister se je zazri v bankovce, nato je dejal:

Veste kaj, dajte mi 25.000 frankov in povejte to, komur hočete.

VIŠINSKO OZRAČJE V KOPALNICI

Neki frankfurtski zdravnik je izumil umetno podnebje, ki omogoča vsakomur uživati

NAJVEČJA VODNOELEKTRIČNA NAPRAVA

Slika kaže prizor ob slovesni otvoritvi največje vodnoelektrične naprave na svetu. Zgradi jo je dala sovjetska vlada na reki Dnjeper, delo pa je vodil ameriški inženir H. L. Cooper, za kar je dobil od sovjetske vlade posebno odlikovanje.

prednosti višinskega ozračja v lastnem domu. Pogoj je le ta, da imaš dovolj denarja, da si nabaviš to komplicirano aparaturo, ki jo potem postaviš kamor koli, najbolje v kopalnico. Ocelna vrsta aparatov skrbi za razdelitev ultravioletnih žarkov, za zmanjšanje zračnega tlaka, za odstranitev prahu, za vlago, gibanje in primerno električnost zraka. V svojem domu si z njimi lahko vsak čas ustvariš pogoje, ki vladajo na Triglavu ali katerikoli drugem gori.

ANEKDOTA

Pesnik Gottfried Keller je nekoč z nekim prijateljem odveslal čez jezero v Kussnacht, kjer je točil gostilničar izborni kapljico. Bila je že noč, ko sta sedla prijatelja v čoln, da se odpravita domov. Veslala sta izmenoma, eno uro Keller, naslednjo njegov prijatelj. Na vzhodu se je že svetilo, toda še vedno ni bilo domače obale. V zgodnjem jutru je prišel gostilničar iz Kussnacha v pristan in je videl tam ob mostiču dva pridna veslača, Kellerja in njegovega prijatelja. Zakaj pa nista čolna odvezala, gospoda? Je vzkliknil mož začudeno.

STOLETNICA INJEKCIJSKE BRIZGALKE

Danes zdravimo že skoraj vse stvari z injekcijami. To, kar so bile pred 50 leti razne krogljice in druga taka zdravila v zdravilstvu, to so danes injekcije. Letos obhajamo stoletnico, odkar so iznašli brizgalko za injekcije. Iznašel jo je francoski zdravnik Charles Gabriel Pravass, ki jo je spočetka rabil sicer v druge namene. Kmalu pa so jo začeli uporabljati za vbrizgavanje mamilnih tekočin pod kožo.

IZJAVA ŠPANSKEGA PREDSEDNIKA

Valladolid, Španija. — V svojem govoru, ki ga je imel preteklo soboto pred večstočglavo množico, se je španski predsednik Azana izrazil, da ni nikake resnice na vesteh, da bi škala Španija kako vojaško zvezo s Francijo, kar se je razglasilo zadnji teden, ko je bil francoski min. predsednik Herriot no obisku v Španiji.

PIKETIRANJE SE ZOPET PRIČNE

Taylorville, Ill. — V ponedeljek je vojaštvo, ki je stražilo tukajšnje premogovnike, zapustilo mesto in se odpravilo nazaj v svoje garnizije ter prepustilo nadalnje čuvanje miru lokalnim šerifom. Štrajkujoči premogarji so objavili, da bodo takoj zopet pričeli s piketiranjem, kakor hitro vojaštvo odide.

TUDI VZROK ZA ŽENITEV

Moški prebivalci Ognjene zemlje v južni Ameriki se ženijo večinoma zategadelj, ker so jim žene potrebne pri veslanju v čolnu. Toljudestvo spada namreč med vodne nomade, ki veslajo okrog v kaj primitivnih čolnih iz živalskih kož. Čim več ima kakšen prebivalec teh krajev čolnov, tem več mora imeti tudi žen, kajti sicer je njegova flotila brez veslačev.

Sirom Jugoslavije

Ogenj

V Zgornjem Kašlju je dne 12. oktobra gorelo gospodarstvo poslopje Andreja Gostinčarja, p. d. Borinca. Zgorelo je kov, za zmanjšanje zračnega tlaka, za odstranitev prahu, za vlago, gibanje in primerno električnost zraka. V svojem domu si z njimi lahko vsak čas ustvariš pogoje, ki vladajo na Triglavu ali katerikoli drugem gori.

Nesreča

Urška Gregoričeva p. d. Trbančeva v Hrastuljah pri Škočjanu, je šla na vodnjak po vode. Ker je vedro prehitro drčalo v vodnjak, ga je hotela ustaviti, da bi se kaj ne pokvarilo. Zgrabila je za verigo, ki ji je pa pritisnila roko ob lesen valjar in ji jo dvakrat zlomila.

Elektrifikacija dežele napreduje

Poročajo iz Maribora, da elektrifikacija v širši mariborski okolici prav lepo napreduje. — Nedavno so dogradili v Račah transformatorsko postajo za 10.000 voltov, in v kratkem nameravajo enako močno zgraditi tudi pri Pragerskem.

Ure popravila

Po mariborski okolici, tako pišejo, hodi okoli kmečkih ljudi neki neznan urar, ki sprejema v popravilo razne žepne in druge ure. Za ure izdaja posebno potrdila in potem ni nazaj ne njega ne ure in ljudje se morajo zadovoljiti s kosom papirja namesto ure.

Smrt pod konjskimi kopiti

84letni Jožef Cizerl iz Kicara pri Ptujju je gnal krave s pašnika. Za njim so po cesti pridrevli splašeni konji posestnika Jožeta Lenarta, ki so starčka podrli na tla in je kmalu potem poškodbam podlegel.

Kap

Trgovca Leopolda Scharnerja v Ptujju je v njegovem trgovskem lokalu nenadoma zadela kap. Prepeljan je bil v bolnico, kjer je izdihnil.

V cerkvi spoznale tatu

Dve ženski, ki sta nedavno molili v ljubljanski stolnici, sta postali pozorni na smrčanje nekega mladeniča, ki je sedel v klopi ne daleč od njiju. Pošepnili sta si in spoznali v njem ne-

kega Staneta, ki ju je mesec poprej oropal ter odšel po stražniko.

Noč ima svojo moč

Jožeta Čagrana iz Gorišnice je neke noči, ko se je vračal proti domu, udaril neznanec s topim železom po glavi in sicer tako silno, da se je onesvestil in so ga morali spraviti v bolnico.

Nesreča

V Ljubljani je padel z visokega zidarskega odra 19letni delavec Ferdinand Čuden iz Notranjih gor. Poškodovanega so spravili v bolnico.

Nevarno tihotapstvo

Preko državne meje nad Mežico prenašajo razni tihotapci vsakovrstno blago. Nedavno je bil od graničnih stražnikov do smrti ustreljen neki Ignac Japelj, doma iz Zavodne v slovenjegraškem okraju.

Lagati je morala

Iz Maribora poročajo, da je z večjo družbo izstopila na kolodvoru čvrsta starka, kateri so vsi prisodili, da ima najmanj 70 let. Ko so pa pregledali njene dokumente, so videli, da je bila rojena leta 1829 in sicer v Južni Srbiji. Pripeljala se je pa iz Brazilije s svojimi vnuki na obisk. Kadeč svoj pipico je pripovedovala, da je niso hoteli vzeti tako stare na parnik, in se je morala zlagati, da je deset let mlajša.

Št. Jernej na Dolenjskem

Bolj trda prede in bo predla našemu kmetu v bližnji zimi, radi slabe letine po poletni suši. Pridelek zrnja je bil prav majhen, ker kar ga ni uničila rja, ga je stisnila suša, in ajda, druga leta cveteča in dišeča medu je povešala cvetove in usihala. Krompir je v razgreti zemlji napol spekel in droban je. Malo več so dali vinogradi, a kaj ko se ne more spraviti v denar niti vina. Lanskaga so bolj malo prodali, večino so ga popili doma, da so napravili prostor letošnjemu.

Srednji vek še vedno traja, saj še vedno velja pravica pesti in rešujemo svetovne probleme pod avtoriteto orožja.

KADAR POTREBUJETE BANČNO POSTREŽBO,

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti denarno nakaznico, prekriti si Travelers' check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in uslužbenci nudili vljudno postrežbo.

Merchants & Miners Bank

Calumet, Michigan

DVE PRIROČNI PODRUŽNICI

Hecla Street, Laurium

Sixth Street, Calumet

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

SIMPSON DAL PLAČO ZA DOBRODELJE

James Simpson, predsednik direktorjev Commonwealth Edison Co., Publ. Service Co. in Peoples Gas, Light & Coke Co., je pretekli teden dal celo svojo plačo za sedem mesecev, odkar je v uradu, dobrodelnemu skladu Cook okraja. Podarjeni znesek znaša \$98,587.70.

Daroval se je ta znesek v prvi vrsti z ozirom na veliko stisko, v kateri se nahajajo bivši uslužbenci omenjenih podjetij, in Simpson je izrazil željo, naj se njega prispevek po možnosti porabi za odpravo tem uslužbencem.

VAŠE POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

Samo sedem dni na vožnji, polni solnce, iz New Yorka preko Genove v Trst. Sedem in pol dni do Zagreba ali osem dni do Beograda, Splita in Dubrovnika, z najnovejšimi in nad vse modernimi ladjami Italia-Cosulich linije, "Rex" in "Conte di Savoia".

Parnik "Rex" ima 51.000 ton in je dolg 880 čevljev, širok 102 čevlja ter ima dva dimnika. Njegova brzina je 31 milj na uro. — Parnik "Conte di Savoia" pa ima 48.000 ton, je dolg 812 čevljev in širok 96 čevljev. Njegova hitrost je nad 28 milj na uro.

Oba parnika sta najmodernejše opremljena v vseh razredih, zlasti pa še v tretjem, v katerem so kabine z dvemi ali štirimi posteljami. Kabine so velike in zračne in vsaka soba ima tekočo vročo in mrzlo vodo.

ISČEJO SE:

Ilija Arnovič (Grabulja) iz Novog Sela, Dane W. Banow iz Korenice, Sino Bijelić iz Topuskog, Trivun Bubalo iz Dobri-lina, Fridrik Bucolić, Janko Čačila iz Pečena, Mile in Sofija Čikara, živili v Massontown, Pa., Mijo Ferenčak iz Gjurjevca, Dane Forkapić iz Plaskog, Nikola Grujić iz Zaglavka, Filip Simon in Helena Han iz sela Sot, Stevo Hunjat iz Purišana, Pavao Jovanović, bio u amer. vojsci, Nikola Justić iz Garice kod Vrbnika, Grgur Karaman iz Trsta, Tomo Krkan iz Nove Ploščice, Ciril K. Lešovec iz Istre, Petar Ljiljak iz Zirovca, Mile Marak iz Topuskog, Marko Marković iz Ogulina, Josip Milčić iz Stare Bistre, Mike Novak, živio u Passaic, N. J., Antun Obrovac iz Nove Gradiške, Silvester Paulin, živio u Clevelandu, Jelka Pavlović, živila u Coatesville, Mijo Playčević iz Kukuruzara, Aksentije Popov iz Pudeja, Milan Popović iz

Nove Gradiške, Ivana Prešeren, roj. Tičar, živela v Yorkon, Pa., Mihajlo Puškar iz Gline, Andrej Ratajc iz Ponikve, Robert Schrenger iz Pakraca, Alojzija Stajnkó, Matija Stavajna, živela v Blockton, Ala., Ilija Stevančev iz Sombora, Ivan Šerić pok. Ante iz Graca, Aleksander in Magdalena Toma, živili u Kent, Ohio, Silvester Turk iz Gaberja pri Ajdovščini, Vipava, Nikola Vrsaljko, živio u Woodlawnu, Anton Zajc iz Velikega Mraševega, Krško.

Zgoraj navedeni se prosijo, da se v svojem interesu javijo spodaj podpisanimu generalnemu konzulatu. Odnosno se prosi, da javijo njihove naslove ali informacije o njih spodaj podpisanimu konzulatu oni, ki bi za nje vedeli.

Royal Yugoslav Consulate General, 1819 Broadway, N. Y. City

ZAHVALA

Willard, Wis.

Dolžnost naju veže, da se iskreno lepo zahvaliva našim prijateljem in sorodnikom za Surprise Party ob priliki tridesetletnice najinega zakonskega življenja. Kadar človek kaj posebnega doživi, takrat srce govori. Ob tej priliki sva tudi midva doživela nekaj posebnega, ker si nisva mislila, da imava toliko dobrih prijateljev, ki ste naju tako imenitno iznenadili dne 6. novembra zvečer ter obložili mize z raznovrstnimi dobrotami ter lepimi darili in spominki na najino tridesetletno zakonsko življenje.

Ob tej priliki tudi nama srce narekuje dolžnost iskrene zahvale za vse, kar ste zgoraj omenjenega dne nama pripravili in darovali.

Lepa hvala sledečim družinam: Mr. in Mrs. Peter Tomac, Mr. in Mrs. Joseph Gregorich, Mr. in Mrs. Jos. Pekolj, Mr. in Mrs. Jos. Rakovec, Mr. in Mrs. Frank Gosar, Mr. in Mrs. Math Ruzich, Mr. in Mrs. Ivan Ruzich, Mr. in Mrs. John Gregorich, Mr. in Mrs. Val. Jeras, Mr. in Mrs. Mike Artach, Mr. in Mrs. Joseph Trost, Mr. in Mrs. John Petkovšek, Mr. in Mrs. John Snedić, Mr. in Mrs. Joseph Bukovec. — Lepa hvala tudi muzikantom Frank Petrovšek Jr. in Joseph Gregorich, kateri so s svojo orkestro poskrbeli za srbeče pete. Bodisi stari ali mladi, vsi smo se prav imenitno zabavali pozno v noč. Ako smo katerega ime pomotoma izpustili, naj nam blagohotno oprostijo.

Vsem skupaj še enkrat lepa hvala in Bog Vas živi.

Mr. in Mrs. John Lukas.

IZŠLA JE

1. marca povestna knjiga od škofa Baraga v angleškem jeziku.

"The Apostle of Chippewas"

katero izdaja Baragova Zveza.

Kritiki, katerim je bil predložen dokop pred tiskom pravijo: "Nisem mogel nehati rokopis po nistem vso prebral. Knjiga je mnogo bolj zanimiva, kakor povest..." in "Veliko veselje, mi je novoročilo, da sem prebral povestno življenje škofa Baraga, svetniškega misijonarja..."

TA KNJIGA

je v prvi vrsti namenjena naši mladini, da bi bolj spoznala in se seznanila z našim velikim Slovencem Barago, ki je igral tako veliko vlogo v zgodovini Amerike. Knjiga vzbuja veličino svetniškega življenja misijonarja pionirja Baraga, kakor tudi ugled in spoštovanje slovenskega naroda. Ta knjiga bi morala biti v vsaki katoliški hiši, zlasti tam kjer so otroci.

Knjigo je sprejela v razpečevanje in v razprodajo naša knjigarna in bo stala s poštnino vred samo

75 centov

Naši zastopniki in slovenski trgovci ki želijo to knjigo razpečevati naj pišejo po isto na našo knjigarno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

INSULL ML., V PARIZU

Na sliki se vidi Samuel Insull, ml., sin znanega magnata istega imena, ko mu v Londonu daje neki hotelirski vratar navodila. Mladi Insull se je pred kratkim vrnil v Zed. države.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA: Poslovenil Joža Glonar

"Tako," reče pisar, "tukaj se morava ločiti. Ti kreni na vzhod preko Samobora k Alapiču, jaz pa bom šel svojo pot."

"Kam?"

"Ne izprašuj, ampak samo oddaj Alapiču pismo. Z Bogom in mnogo sreče! Šimen ni čakal odzdrava, ampak je izpodbodel konja in brez oziranja odhitel proti jugu, dočim je njegov tovariš krenil proti Samboru.

Mračilo se je že, ko je Šimen po naporni poti prišel v kostanjeviške ulice. Konja je postavil v krčmo, potem pa vprašal za stanovanje barona Jošta Turna, obrstljajntanta hrvaške krajine in poveljnika uskokov, ter stopil naravnost k njemu. Pred hišo se stalo nekoliko uskoških pešcev in krajiških strelcev. Šimen se obrne k človeku visoke rasti, dolge črne brade in las, oblečenemu v siv plašč, ki je izpod širokega klobuka bulil v svet in tolkel s prsti po svojem dolgem meču.

"Vaša milost," se pisar pokloni, "ali je plemeniti gospod baron Turn doma?"

"Je," odgovori Črni Matjaž, poveljnik hrvaških strelcev, in pomeni pisarju od pet do glave.

"Kdo pa si ti?" vpraša črni junak.

"Zelo uslužen človek in udan gospodu baronu. Prosim Vas, peljite me k njemu, ker je vsak trenutek zlata vreden."

Častnik je zamahnil pisarju in ga popeljal po stopnjicah pred vrata Turnovega stanovanja. Nekaj časa se je pomudil pri poveljniku, nato pozval Šimna v sobo, sam pa odšel.

Baron Turn, možakar podolgastega mrkega lica in velikih brk, je v vojaški obleki sedel za mizo, na kateri je videl Šimen klobuk, meč, pisma in majhno svetilko. Gospod Turn je baš pisal dolgo pismo, za njim pa je stal plavalas častnik, krajiški Ložar, kapetan Bihača, in prebiral šop pisem. Baron je vzdignil glavo. "Kdo si, odkod?" je vprašal Šimna hrvaško. "Ubog pisar iz Hrvaške, od Sotle."

"In kaj hočeš od mene?"

"Jaz, milost, od vas ne maram nič imeti, Vi morate od mene imeti!"

"Jaz od tebe," se je zasmel baron, "no, čujmo!"

"Saj ste čuli," je nadaljeval Šimen, "da so hrvaški dihurji prišli v Vaš kurnik."

"Ti misliš hrvaške puntarje? Vse vem," se je Turn naglo vzdignil.

"To se pravi, nekaj ste čuli, ker so možakarji dovolj glasni, a tudi Vaši uskoki se Vam za hrbtno čudno gibljejo. Pazite! Toda Vi, ne zamerite, ne veste nič, jaz pa vem vse. Kako, kedar, kje, kam, ker sem se vrnil med njih in vem vse njihove namere."

"Torej si tudi ti puntar?" je planil Turn kvišku.

"Milostni gospod, jaz puntar, pogledajte te moje pohabljenosti, jaz — pa puntar! Mislim sem, da lahko koristim oblasti. Zato sem za kmeti vohunil."

"Torej povej," reče Turn, Šimen pa smeje odgovori:

"To se pravi, jaz sem siromak, roka pa roko umiva. Najprej mi obljubite, da se mi ne bo nič zgodilo."

"Pa bodi! Obljubim! In da si opereš roke, evo ti are!" pri tem vrže častnik mošnjo na mizo. Šimen jo smeje stlačiti v žep, potegne svoje pismo iz suknje in reče:

"Tukaj sem vse natanko popisal, voditelje, čete in pot in kam so namenjeni; čitajte, potem razmislite, kako jim boste lažje zavili vrat."

Turn začne čitati, Drmačič pa sede v kot na

klop in začne s sklonjeno glavo opazovati barona, ki so mu oči z vedno večjim zanimanjem hitele po pisanju. Nazadnje skoči po koncu in zakliče v nemškem jeziku, da bi ga Drmačič ne razumel:

"Čitajte, gospod Ložar! Boga mi, tukaj treba zasukati rokave. To ni nikaka šala, to ni preprosto kmečki ravs, to je več, ko mi je Stepko Gregorijanec sporočil. Še danes mora sel k deželnim stanovom v Ljubljano ponesti moje pismo, da se mora vzdigniti deželna bramba, drugi pa bo nesel poročilo upravitelju celjskega okraja. Sam bom nocoj s tridesetimi konjeniki krenil v Žumberk, da mi vražji Nožina ne premoči mojih ljudi. Dal jim bom plačo iz lastnega, da jih nekoliko pomirim. Jutri se bom vrnil. Črni Matjaž naj bo s svojo stotnijo strelcev pripravljen. Vi, gospod kapetan, pa zberite svoje konjenike. Jaz bom skušal zbrati čim več uskokov. Po moji vrnitvi bom udarili na Krško, ker na noben način ne smemo dopustiti, da bi se ta kuga med kmeti razširila. Ban, gospod Halek in hrvaški stanovni tako menda po stari navadi samo lenarijo. Kam pa si namenjen ti?" vpraša Šimna hrvaško.

"Vrniti se bom k kmetom," se zareži pisar. "Kmetom? Kaj hočeš tam?"

"Saj je menda dobro, če imate v gadjem gnezdu svojega človeka. Ali bi Vam Gregoričeva glava ne bila mila?"

"Bi."

"Kaj mi date za njo?"

"Pet sto tolarjev."

"Zares?"

"Zares."

"Dobro. Lahko noč, milostni gospod," se je vzdignil Šimen, "moram zopet nazaj, da kaj ne zavohajo. Toda zaslužil sem več kot samo aro."

"Evo ti petdeset tolarjev."

"Hvala. Zapomnite si, da mislijo kmetje, da bodo uskoki potegnili z njimi. To je dobro za prevaro. Lahko noč!" Izdajnik se je odstranil, malo za njim pa je tudi Turn krenil proti žumberškim goram.

XXXIII.

Tam, kjer Sava, tekoč med štajerskim in kranjskim gričevjem pri Vidmu pride iz soteske na ravno polje, stoji na kranjski strani nasproti Vidma grmada gričevja, presekana z jarki in klanci. Kjer se reka ob svojem ovinku dotakne gričevja, so bregovi precej strmi, skoro navpični, tako da je ostalo med gričevjem in reko komaj toliko prostora, da se je mali trg, Krško, lahko stisnil ob breg. Ob desni in levi edine ulice se stiskajo skromne slovenske hišice okoli stare cerkve. Lesena streha jim je začrnela, okna so majhna, majhen tudi lesen napušč, tako da se ti zdi, da so se tukaj drobni piščanci stisnili h kokoši od straha pred ptico roparico, ki kroži nad njimi. In res kroži. Kakor jastrebn na vrh pečine je sedel nad slovensko mesto utrjeni grad nemških gospodarjev. Od Krškega dalje na vzhod in jug se širi ravnina, sredi katere se vali Sava proti Brežicam. Preko nje se razprostira štajersko Prigorje do Sotle, na drugi strani ravnine pa vidiš uskoške gore, pod katerimi leži mesto Kostanjevica in se vije reka Krka; hiteč proti Brežicam.

(Dalje prih.)

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu: čitajte ga!

RAZNE KNJIGE

ki se dobe v zalogi knjigarn Amer. Slovenec:

VERSE IN NABOŽNE KNJIGE

BERILA IN EVANGELIJI, za nedelje, praznike in imenitnejše godove celega leta	\$2.00
BREZ VERE. Devet govorov o neveri. Dr. M. Opeka	35c
DUHOVNE VAJE, za duhovnike. Urb. Nežmah	\$1.00
DEKLETOM. 1. zvezek. Krščansko življenje. Dr. A. B. Jeglič	45c
JAGNJE BOŽJE. 12 govorov o daritvi sv. maše. Dr. M. Opeka	60c
JEDRO KATOL. NAUKA. And. Einspieler	95c
JERUZALEMSKI ROMAN. Dr. F. Lampe	30c
KATHEZE ZA PRVENCE	95c
KNJIGA O MARIJI. Spomin na prvi slov. Marijin kongres v Ljubljani l. 1924	\$1.75
KRALJ VEKOV. 10 govorov o Bogu. Dr. M. Opeka	75c
KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT. 1. in 2. del meh. vezava. St. Kocijančič. Vsak del po	75c
KRIZANA USMILJENOST ali življenje sv. Elizabete. Dr. A. Stele	\$1.00
KRŠČANSKI NAUK ZA PRVENCE	35c
KRŠČANSKO KATOLIŠKO NRAVOSLOVJE. F. Kosce	75c
LEGENGE, o sv. Francišku in druge. Ks. Meško	75c
LURSKI ČUDEŽI. Francosko spisal H. Lasser	75c
MALA CVETKA MARIJINA. D. M. Brumat	\$1.25
MLADENICEM. 1. zvezek Odraba vere. Dr. A. B. Jeglič	45c
MESTO NA GORI. 14 govorov o cerkvi. Dr. M. Opeka	\$1.25
MOST V ŽIVLJENJE. And. Čadež	75c
O KRŠČANSKI VZGOJI MLADINE. Okrožnica sv. očeta Pija XI.	35c
OB SKRIVNIH VIRIH. Dr. Jos. Jeraj. Pouk za življenje	60c
OD BLAGOSLOVIL	75c
O DVEH GREHIIH. Trinajst govorov za moralno. Dr. M. Opeka	60c
PAMET IN VERA. J. M. Seigerschmied. Slovenske narodni v potrdilo njegove vere	25c
PASTIRSKI LISTI. Ant. Mart. Slomšek	25c
PETER BARBARIC, vzoren hrvaški mladenič, vzor mladeničem slovenskim. P. A. Puntingam. S. J.	95c
PODBOBNOST NAČRT ZA POUČEVANJE VERO-NAUKA na ljud. solah. A. Čadež	25c
POTA MARIJINA. Kratka šola legega življenja za družbenice. Dr. Miroslav Brumat	75c
PREMIŠLJEVANJE O BOŽJEM SRCU JEZUSOVEM	60c
PREMIŠLJEVANJE O ŽIVLJENJU NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA za vse dneve celega l. 1. del	\$1.00
PRIDIGE. Mart. Avšič	\$1.00
PRIKLIKE PATRA BONAVENTURA v pojasnjevanje raznih verskih in navednih krščanskih resnic	35c
PRI NAJBOLJŠEM PRIJATELJU. Franc. Bernik	\$1.00
RAZLAGANJE CERKVENEGA LETA ali slovenski Goffine. Msgr. Val. Podgorc	\$1.50
SESTRA BENIGNA KONSOLATA FERRENO. Nje življenje	50c
SIRAHOVE BUKVE	\$1.00
SONCE IN SENCA. Dr. A. Tominec	\$1.00
SV. CIRIL IN METOD. A. Mart. Slomšek	50c
SPOLNUJ ZAPOVEDI. Fr. Bernik. 1. in 2. knjiga. Vsaka po	50c
SVETI KRIZEV POT sv. Leonarda Porto-Mavriškega	15c
SV. TOMAŽ AKVINSKI. Dr. Angelicus. Življenje in umetnost v BOGOČASTNI SLUŽBI. J. Flis	75c
VEČERI OB LEMANU. Prof. M. Moravski. S. J.	65c
VODNIK MARIJANSKI. Navodilo za vodstvo Marijine družbe	75c
IZ LUČI IN TEME. E. Gangl	50c
VSTAJENJE DUŠE. 25 govorov za prerod. Dr. M. Opeka	\$1.00
VZORNIKI PRVEGA SV. OBHAJILA. And. Kržič	\$1.00
ZA RESNICO. 18 obrambnih govorov. Dr. M. Opeka	50c
ZGODBE SV. PISMA. Dr. Jan. Ev. Krek. 1. in 2. del. Vezane v papirnat trde platnice, vsak del po	\$4.00
Fino vezane v usnje, vsak del po	\$7.50
ŽENINOM IN NEVESTAM. Dr. A. B. Jeglič	25c
ŽIVLJENJE SVETNIKOV IN SVETNIC. Matija Torkar. 1. in 2. del. Vsak del po	\$2.50

PESMI IN POEZIJE

BISERNICE iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šušelj. 1. in 2. del. Vsak del po	75c
BRSTJE IZ VRTA SLOVENSKEGA PESNIŠTVA. Dr. Jos. Lovrenčič	50c
CVETJE NA POTI ŽIVLJENJA. M. Elizabeta O. S. Urs.	\$1.00
ČRNA GORA. Priporočna pesem	25c
GORSKE PRAVLJICE. Jože Lovrenčič	40c
GORSKI VENEC vladike črnogorskega Petra II. Petroviča-Njegoša	50c
HOMEROVA ILIADA. I. — VI. spev in VII. — XII. spev. Vsak	50c
IZBRANE PESMI. Ant. Funtek	50c
IZ MOJE CELICE. M. Elizabeta O. S. Urs.	\$1.00
JEVENJENJ ONJEGIN. A. S. Puskina, Roman v verzih	50c
JOB IN PSALM 118. S. Gregorčič	\$1.00
KOZAR. Izbrane pesmi Tar. Ševčenka	\$1.00
KORENITIM KRITIKOM LJUBSKIM. J. T. Turk	25c
KITICA MOJH. B. Maister	75c
PESMARICA. Zbirka narod. pesmi	50c
PESMI. Jos. Cimperman	75c
PESMI. J. T. Turk	25c
PESMI V NEDELJE CELEGA LETA. L. Dolinar	50c
POEZIJE FRANCETA PREŠERNA	65c
POEZIJE. Frank Levstik	\$1.00
POEZIJE. S. Gregorčič. 1. del	75c
IV. del	\$1.00
POEZIJE. Zamejski	50c
PSALMI. Iv. Vesel	75c
RIMSKI VERZI. Dr. M. Opeka	50c
SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE. C. Golar	75c
SLOVENSKE LEGENDE. A. Medved	50c
SLUTNJE. Iv. Albrecht	35c
STRUNAM SLOVO. B. Miran (J. Stritar)	40c
SOTOR MIRU. Silv. Sardenko	75c
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu	15c
ZBIRKA PESMI. Simon Gregorčič	50c
ZLATOROG. Planinska pravljica. R. Baumbach	50c

RAZNE KNJIGE

KATOLIŠKI SHOD V LJUBLJANI l. 1923	\$1.00
KOLENDAR DRUŽBE SV. MOHARJA, za l. 1921	20c
LETOPIS LJUBLJANSKE ŠKOFIJE, za l. 1924	50c
NOVA VELIKA, arabska sanjska knjiga. Ilustrovan s slikami	\$2.00
Brez slik	\$1.00
MALA SANJSKA KNJIGA	45c
III. SLOV. KATOL. SHOD V LJUBLJANI l. 1906	35c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne proste. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

GOSPODARSKE SKRBI V STAREM VEKU

Žal da danes ni mogoče posnemati sistema, ki je veljal v Atenah pred več nego 2000 leti za reševanje raznih davčnih in proračunskih vprašanj.

Svobodni atenski občan ni bil namreč državi dolžan plačati niti pare direkt. davkov razen v vojnem času, nesvobodni in inostranci pa so se oddolževali državi z majhno davščino. Seveda pa je bila atenska država v pogledu izdatkov čisto drugače urejena nego so današnje.

Upravitelji države so svoje poše z majhnimi izjemami opravliali zastoj, vojska se je vzdrževala sama in to ne morda s plenitvami, temveč je moral vsak vojak, ki si je štel tedaj službo v obrambo domovine za izredno čast, sam skrbeti za svoje orožje in hrano. Poznejše najemniške vojske so plačevali bogati meščani istotako vojno brodovje, za kar so običajno imeli poveljniško mesto na kakšni ladji.

Vse bi se po tem sistem lepo razvijalo, da se ni sčasoma razpasla strošna razvada dnevnice. Tako je država z dnevnici morala vzdrževati — 5000 porotnikov in vsi meščani, ki so se shajali vsakih 14 dni na ljudskih zborovanjih, so imeli pravico do diet. Tudi obisk gledališč je bil brezplačen.

Atene so imele sicer velike dohodke iz svojih rudnikov, carin, davkov itd, a takšna napačna gospodarska politika jih je morala sčasoma uničiti. Ko je Rim zavladal nad Grčijo, so bile nekoč sijajne in bogate Atene tudi v resnici že beraške.

Rim je bil v toliko ugodnejši poziciji, ker si je z zmagovitimi vojnami nakopičil toliko bogastva, da ni bil navezan na dajatve svojih državljanov. Toda te vojne so obenem uničile kmeti in čim bolj se je razvijala velepolest, tem bolj je naraščalo število proletariata brez vsake lastnine, katerega so podkupovali v svoje svrhe visoki državni nameščenci ki so v ostalem svojo funkcijo izvrševali brez plačila. Ti so kar tekmovali med seboj, da bi si pridobili maso v razkošnimi igrami in z razdeljevanjem živil. Kdor je hotel napraviti karijero, je moral biti tedaj neizmerno bogat ali pa neizmerno zadolžen. Ta si-

stem pa je moral državo sčasoma spraviti na boben. Ker so bili državni funkcionarji brez plače in so morali svoja imetja razdajati masam, so se skušali pozneje odškoditi na drug način. Rimski deželni namestnik so v provincah prečesto iztiskovali in izmozgavali domačine. Ta sistem za financiranje državnih funkcij pa je moral voditi v korupcijo in s tem v propast.

Antične države gotovo niso propadle samo zaradi napačnega gospodarjenja z dohodki in izdatki, a v veliki meri tudi zaradi tega. Lep primer za to je n. pr. tolemajski Egipt. Umetnost pobiranja davkov se je tu tako razvila, da so vse današnje države za sedaj še prava nevedna deteta proti tej državi, daj jo skušajo dobro posnemati. Tako je Egipt v ptolemejski dobi poznal 200 različnih davkov, med njimi 10 odstotni prometni davek, davek na kopeli in na golobnjake. Ker je končno skoraj ves Egipt pobiral davke, je ostalo le malo tistih, ki so jih morali plačevati: država se je s svojimi davki takorekoč sama požrla. To pot gredo, kakor vsi vemo, tudi moderne države.

Za ceno, ki je ne preplačass slednjim utripom svojega bitja, za grenko ceno lastnega jaza si kupi danes marsikdo komaj, komaj da kosček plesnjivega kruha. Tak je obraz naše kulture.

DRUŽINSKA PRATIKA

ZA LETO 1933

je tudi dospela te dni in je na razpolago vsem, ki si jo želijo nabaviti.

—Letošnja Družinska Pratika je zelo zanimiva. Ilustrovanja je z 22 slikami. Slike predstavljajo: 1. Skupino mladičev iz Orehova pri Kostanjevici. 2. Slika Ribnice na Dolenjskem. 3. Pogled na Ziri na Gorenjskem z novo cerkvijo. 4. Šoštanj pri Topolščici. 5. Notranjčina škofjeloške cerkve. 6. Logarjeva dolina. 7. Pudob pri Starem trgu. 8. Znameniti kraj Nadlesk pri Ložu ter druge razne slike. — Tudi druga vsebina je zelo zanimiva in zato priporočamo vsem, da si to Pratico čimprej mogoče nabavi, dokler ne bo razprodana. Stane s poštnino vred

— 20 CENTOV —

ter se naroča od:
KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE

BOŽIČNA DARILA

svojim domačim v stari kraj je bolje, da pošljete malo preje, kakor pozno zadnji teden. Čemu plačevati posebne stroške za brzotjav? Ako pošljete pravočasno si vse to prihranite. Mi pošiljamo denar v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka po dnevnem kurzu. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včeraj smo računali:

DINARJI:	LIRE:
100 din \$ 1.95	100 lir \$ 5.75
250 din \$ 4.40	200 lir \$ 11.40
500 din \$ 8.25	300 lir \$ 16.60
1000 din \$ 16.25	400 lir \$ 22.00
2500 din \$ 40.00	500 lir \$ 27.00
5000 din \$ 79.00	1000 lir \$ 52.75

Za izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 10.00 morate poslati	\$ 10.80
Za izplačilo \$ 20.00 morate poslati	\$ 21.00
Za izplačilo \$ 30.00 morate poslati	\$ 31.10
Za izplačilo \$ 50.00 morate poslati	\$ 51.30
Za izplačilo \$ 100.00 morate poslati	\$ 102.50

Prejemniki dobijo izplačila v dolarjih.

JOHN JERICHER

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da pred oddato naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.